

Zaključak Izvršnog komiteta UNHCR-a br. 30 (XXXIV)

PROBLEM OČIGLEDNO NEOSNOVANIH ILI LAŽNIH ZAHTEVA ZA IZBEGLIČKI STATUS ILI AZIL

Izvršni komitet je,

- (a) Podsetio na Zaključak br. 8 (XXVIII), usvojen na svom trideset i osmom zasedanju, o utvrđivanju izbegličkog statusa i Zaključak br. 15 (XXX), usvojen na svom tridesetom zasedanju, u vezi sa izbeglicama bez zemlje azila;
- (b) Podsetio na Zaključak br. 28 (XXXIII) usvojen na svom trideset trećem zasedanju na kojem je prepoznata potreba za merama kojima bi se odgovorilo na problem neosnovanih ili lažnih zahteva za izbeglički status;
- (c) Konstatovao da zahtevi za izbeglički status od strane lica koja očigledno nemaju validan zahtev da budu smatrana izbeglicama prema relevantnim kriterijumima predstavljaju ozbiljan problem u jednom broju država članica Konvencije iz 1951. godine i Protokola iz 1967. godine. Takvi zahtevi opterećuju pogodjene zemlje i štetni su za interes podnositelaca zahteva koji imaju dobre osnove da zahtevaju da budu priznati kao izbeglice;
- (d) Smatrao da bi bilo korisno da nacionalni postupci za utvrđivanje izbegličkog statusa obuhvate posebne odredbe za brzo rešavanje zahteva za koje se smatra da su toliko očigledno bez osnova da ne zavređu potpuno razmatranje na svakom nivou postupka. Za takve zahteve koristi se ili izraz „evidentno lažni“ ili izraz „očigledno neosnovani“ i treba da budu definisani kao zahtevi koji su evidentno netačni ili nemaju veze sa kriterijumima za odobravanje izbegličkog statusa utvrđenim u Konvenciji Ujedinjenih nacija o statusu izbeglica iz 1951. godine, niti sa bilo kojim drugim kriterijumima koji opravdavaju davanje azila;
- (e) Uvideo bitan karakter odluke da je zahtev za izbeglički status očigledno neosnovan ili lažan, teške posledice pogrešnog utvrđivanja po podnosioca zahteva i posledičnu potrebu da takva odluka bude propraćena delotvornim proceduralnim garancijama i zbog toga je preporučio da:
  - (i) kao i u slučaju svih zahteva za utvrđivanje izbegličkog statusa ili davanje azila, potpuno kvalifikovan službenik i, kad god je to moguće, službenik državnog organa nadležnog da utvrdi izbeglički status, treba da obave kompletan razgovor sa podnosiocem zahteva;
  - (ii) očigledno neosnovan ili lažan karakter zahteva treba da bude utvrđen od strane organa obično nadležnog da utvrdi izbeglički status;
  - (iii) neuspšem podnosiocu zahteva treba dati mogućnost da se negativna odluka preispita pre nego što bude odbijen na granici ili pre prisilnog uklanjanja sa teritorije. U slučajevima u kojima ne postoje aranžmani za takvo preispitivanje, vlade bi trebalo da razmotre mogućnost njihovog uvođenja. Ova mogućnost preispitivanja može da bude pojednostavljena u odnosu na one već postojeće u slučaju odbijenih zahteva koji se ne smatraju očigledno neosnovanim ili lažnim.
- (f) Uvideo da, iako mere za rešavanje problema očigledno neosnovanih ili lažnih zahteva možda neće rešiti širi problem velikog broja zahteva za izbeglički status, oba problema mogu biti ublažena opštim aranžmanima za ubrzavanje postupaka za utvrđivanje izbegličkog statusa, na primer:
  - (i) određivanjem dovoljnog broja zaposlenih i resursa za organe koji se bave utvrđivanjem izbegličkog statusa, kako bi mogli brzo da izvrše svoj zadatak, i
  - (ii) uvođenjem mera kojima bi se skratilo vreme potrebno za okončanje žalbenog procesa.